

Oponentský posudek disertační práce

Název disertační práce: The role of glycolytic enzymes in the development of cancer and metabolic disorders.

Jméno doktorandky: Ing. Daniela Šimčíková

Školitel: RNDr. Petr Heneberg, Ph.D.

Univerzita Karlova v Praze, 3.Lékařská fakulta, Centrum pro výzkum diabetu, metabolismu a výživy

Oponent: RNDr. Michal Šimíček, PhD.

Ostravské univerzita, Lékařská fakulty, katedra interních oborů

Primárním cílem této disertační práce bylo studium molekulárních mechanizmu funkce hexokináz u člověka a posouzení možnosti využít predikční algoritmy v personalizované medicíně. Důraz byl kladen zejména na pochopení významu somatických mutací hexokináz u diabetu a nádorových onemocnění. Disertační práce je rozdělena do pěti úzce souvisejících a vzájemně propojených projektů, přičemž čtyři studie jsou již publikované v respektovaných mezinárodních časopisech.

V první části se autorka zabývá experimentální validací predikčních algoritmů pro enzymatickou aktivitu mutantů glukokinázy u rozsáhlé kohorty pacientů s diabetickými syndromy. Na základě zjištěných dat byl optimalizován a navržen nový predikční model, který výrazně vylepšil v současnosti dostupné metody. Druhá část byla více technického rázu, kdy bylo cílem identifikace optimálního pH pro gluko- a hexokinázy a zejména posouzení efektu vysoké koncentrace ATP v reakčním pufru. Dále se autorka věnuje přímému významu somatických mutací glukokinázy v regulaci nádorového metabolismu. Nejnovější je práce, která kombinuje dvě nezávislé mutační databáze geneticky podmíněných onemocnění s experimentálními daty a využívá evoluční variační analýzu za účelem dalšího zdokonalení predikčního potenciálu. Nakonec se autorka věnuje molekulární charakterizaci signalizace u buněk s delecí hexokinázy 1. V rámci této disertační práce autorka aplikuje řadu metodologických postupů od čistě biochemických experimentů, přes genetické manipulace buněčných linií až po využití databází, statistické programy a predikční algoritmy.

Autorka ve své práci dodržela veškeré požadavky na formální náležitosti disertační práce včetně úpravy. Vyzvednout je nutné zejména velmi bohatý seznam zdrojů, ze kterých byly poznatky čerpány a četné retence svědčící o erudovanosti autorky. Jako jedinou drobnou vadu bych poukázal na občas nedokonalý anglický překlad, což ovšem neubírá na obsahové stránce této práce. Dále je několikrát v textu chybně uvedena ubiquitinylace HK2 na Lys63, případně p53 na Lys48. Správně by mělo byt ubiquitinylace HK2/p53 Lys63/Lys48-konjugovanými ubiquitinovými řetězci.

V průběhu obhajoby by bylo vhodné odpovědět na následující otázky:

1. V rámci analýzy efektu mutací GCK a hexokináz byla měřena aktivita enzymu *v in vitro* podmínkách. Může tento přístup vést k potencionálním false-positive nebo false-negative výsledkům, zejména ve vztahu k aktivitě enzymu u pacienta? Jaký by byl alternativní přístup?
2. Připravené HK1 knock out buněčné linie vykazovaly radu změn v expresi metabolických proteinů a naznačují na aktivaci EMT. Nedávno publikovaná práce (Tseng et al., 2019) potvrzuje EMT fenotyp u buněk ovaria se sníženou expresí HK1. Tato práce však ukazuje na dramatické zvýšení exprese HK2 u HK1 knock down buněk. Jak si tuto diskrepanci v datech vysvětlujete?

Závěrem konstatuji, že předložená disertační práce splňuje obsahové i formální nároky a doporučuji její akceptaci v rámci obhajoby.

V Ostravě dne 20.1.2020

RNDr. Michal Šimíček, Ph.D.

